

Молодий комуніст

Орган Кіровоградської обласної організації ЛКСМУ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Субота, 26 листопада 1983 року

№ 141 (3336)

Ціна 2 коп.

НАША МЕТА — МИР!

Передаючи всіма засобами масової інформації Заяву Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР Ю. В. Андропова глибоко схвилювала мене і моїх друзів, усіх радянських людей, прогресивну громадськість світу. Натовсюди б

реговорів, які служили б тільки ширмою для здійснення агресивних намірів Вашингтона, країн блоку НАТО.

Мир у небезпеці. Ми, радянські люди, всі прогресивні люди світу повинні відстояти його. А для цього нам потрібно ще тісніше згуртувати наші лави, ще сумлінніше трудитися кожен на своєму робочому місці. До дня народження Ленінського комсомолу наш комсомольсько-молодіжний колектив виконав план трьох років п'ятиріччя. Щомісяця ми економимо чимало пального. Ми, молоді виробничники, звертаємося до комсомольців області із закликом мобілізувати всі сили на виконання і перевиконання планових завдань, щоб цим самим зміцнити могутність нашої Батьківщини.

В. БУГАЄНКО,
керівник КМК водіїв
Компанії сільгосптехніки.

Заяву Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради Радянського Союзу Ю. В. Андропова звернула до всіх народів світу. Дякую реальну оцінку складній міжнародній ситуації, що нині склалася, Юрій Володимирович закликає всіх людей доброї волі спільними зусиллями відстояти мир на планеті, спрямувати ресурси сучасної цивілізації на задоволення насущних потреб народів.

Нікого не можуть залучити байдужими слова глави нашої партії і держави. Мітинги і ярмарки солідарності, збори піонерських дружин і загальношкільні комсомольські збори, політінформації, зустрічі з ветеранами партії і Великої Вітчизняної війни, організовані у нашій школі, переконливо доводять: ми теж у рядях

борців за мир, щастя і свободи.

Кожен учень нашої школи прекрасно знає свій обов'язок — добре вчитися, брати активну участь у суспільно корисній роботі. Першу навчальну чверть більшість учнів закінчили на «4» і «5». Постійні шефські зв'язки з трудівниками місцевих колгоспів, будівельниками цукрозаводу дають можливість і попрацювати всім разом, і правильно організувати своє дозвілля. Словом, наші вихованці мають усе для того, щоб рости мужніми, відданими патріотами Батьківщини, котрі хочуть жити і творити під мирним сонцем.

В. ГОРДІЄНКО,
старша піонервожата
Липняцької десятирічки.
Добровеличківський район.

ЛИСТ ПРОТЕСТУ

23 листопада на єдиному політліні комсомольці восьмої групи технічного училища № 4, обговоривши події, що відбуваються сьогодні на міжнародній арені, написали лист у штаб-квартиру НАТО.

У цьому листі йдеться про те, що майбутні швачки-мотористки поважають себе причетними до святої бороти за справу миру, вони солідарні з усіма чесними людьми, які прагнуть відстояти мир для нинішнього і майбутнього покоління.

Учні ТУ № 4 висловили свій протест проти загрози ядерної війни, про-

ти розміщення ракет із ядерними боеголовками в Західній Європі. Засудили американську агресію проти Гренади і дії англійського уряду, який дозволив США розмістити на своїй території ядерну зброю.

«Ми, як і всі радянські люди, голосуємо за роззброєння і розрядку, за конструктивні переговори з цих проблем. Наша майбутня професія — мирна, і хотілося б, щоб вона завжди була такою, хотілося б шити красивий одяг на радість людям».

Наш кор.
м. Кіровоград.

«ЦЕ — СПРАВЖНЯ БРИГАДА!» —

охарактеризував комсомольсько-молодіжну бригаду № 1 по ремонту шасі трактора Т-74 завідувач спеціальною ремонтною майстернею Добровеличківської райсільгосптехніки Г. В. Лампінський. І далі пояснив свої слова:

— На мою думку, звання бригади виправдовує лише той виробничий колектив, у якому панує атмосфера дружби, взаємодопомоги, відповідальності за спільну справу. Вважаю, що мені, як керівнику і спеціалісту, пощастило з такими хлопцями, як у бригаді Олександра Шурдюка.

Олександр — вихованець цього колективу. Звідси його проводжали в армію, тут і зустрічали. Дві риси — працелюбство і скромність — поєднуються в нього з організаторськими здібностями, з відповідальним ставленням до своїх обов'язків. А обов'язків у молодого комуніста додається з кожним роком. Олександра обрано членом бюро райкому комсомолу, депутатом сільської Ради народних депутатів, а зовсім недавно — ще й секретарем комсомольської організації райсільгосптехніки.

— Олександр, чи не важко тобі справлятися ще й з комсомольською роботою?

— Одному, звичайно, довелося б легко. Та завжди відчуваю допомогу товаришів, активу, райкому комсомолу. Завідувач відділом комсомольських організацій Анатолій Малик — частий і бажаний гість у нас. І не лише гість



— наші проблеми близькі і зрозумілі йому, колишньому інженерові.

Закінчуємо розмову. Робота не чекає. Олександр поспішає до своїх хлопців (їх у бригаді вісім — троє молодих комуністів і п'ять комсомольців на чолі з комсоргом Юрієм Макарянським). Члени бригади, як і інші ремонтники району, підтримали ініціативу бобринських механізаторів і ремонтників — достроково і високоякісно підготувати сільськогосподарську техніку до польових робіт 1984 року.

У колективі райсільгосптехніки нині графік роботи досить напружений — тут ремонтують техніку, яка прибуває з 15 районів області. Та всі введені річний план буде перевиконаний. Вже на сьогодні понад норму відремонтовано 31 трактор Т-74. Бригада Олександра план десяти місяців перекрила на 48 процентів. Продуктивність праці зросла на 19,7 процента.

Т. СВІТЛА.

На знімку: (зліва направо): бригадир Олександр ШУРДЮК і слюсар Петро ГРАБЧАК за роботою.

Фото В. МАСЛЕННИКОВА.

ПОШУКИ, ЗНАХІДКИ, ВІДКРИТТЯ

ВОЛОГУ ДАСТЬ ЗЕМЛЯ

Велику територію, яка віками вважалась майже безводною, зуміли «реабілітувати» українські гідрогосподари. У Кіровоградській, Запорізькій, Донецькій, інших областях республіки виявлено приховані до цього часу від ока дослідників підземні резервуари. З початку п'ятиріччя проведено і передано експлуатаційникам 680 свердловин, які здатні дати для потреб промисловості, сільського господарства і для побутових цілей понад 100 мільйонів кубометрів води на рік.

Відкрити доступ до складних для звичайних способів розвідки тріщинуватих кристалічних порід, визначити місця нагромадження води допомогли нові геофізичні методи. Група спеціалістів під керівництвом Г. Г. Лютого, Д. Р. Литвака, Е. Е. Соболевського завершила комплексний аналіз формування підземних вод і умов їх експлуатації. Їх рекомендації дають змогу, зокрема, спростити структуру водопостачання, ширше використовувати місцеві ресурси.

Крім економічного, відкриття нових джерел водозабору має також велике екологічне значення.

О. ПОПОВА,
кор. РАТАУ.

У НАШИХ
БАШКИРСЬКИХ
ДРУЗІВ

Змагаються продавці книг

В уфимському книжковому магазині «Пропандист» відбувся заключний тур республіканського конкурсу молодих продавців, що розповсюджують суспільно-політичну літературу.

Переможці нагороджені пільговими путівками бюро міжнародного молодіжного туризму «Супутники», цінними подарунками, Почесними грамотами обкому ВЛКСМ і Держкомвидаву БАССР.

І. АХМЕДЖАНОВ,
завідуючий лекторською групою обкому ВЛКСМ.

Гості з НДР

У середині листопада в Башкирії знаходилася група молодих працівників культури і мистецтва з округу Галле (Німечка, Демократична Республіка).

Гості поклали квіти до пам'ятника В. І. Леніну в Уфі на площі, що носить ім'я вождя, відвідали Уфимський філіал Центрального музею В. І. Леніна і музей історії комсомолу Башкирії.

Німецькі друзі побували в Башкирському художньому об'єднанні «Агидель». Делегація у складі ансамблю політичної пісні «Сигнал» з хімічного комбінату «Буна» взяла участь у вечорі інтернаціональної дружби в Башкирському державному університеті імені 40-річчя Жовтня і в мітингу-концерті «Не дамо підірвати світ!» у Палаці нафтовиків.

А. ВАЛСЄВ.

Безпека руху гарантована

Утримання колій у зразковому стані дозволяє залізничникам Аксаковської дистанції дороги, більшість яких — молодь, постійно підтверджувати звання колективу гарантованої безпеки руху поїздів. З кварталу в квартал виходить переможцями соціалістичного змагання. Недавно прийшла радісна звістка — за підсумками соцзмагання за III квартал дистанції присуджено перше місце з врученням перехідного Червоного прапора Башкирського відділення Куйбишевської залізниці.

Успіхові аксаковців сприяє застосування прогресивного методу бригадного під'яду

К. АБДУЛЛІН.

Белзбей.



МОЛОДИЙ МЕХАНІЗАТОР ІГОР СТАДНИК ІЗ КОЛГОСПУ ІМЕНІ КОМІНТЕРНУ ОНУФРІВСЬКОГО РАЙОНУ ЗА ДЕСЯТЬ МІСЯЦІВ ВИКОНАВ РІЧНИЙ ПЛАН УМОВНОЇ ОРЯНКИ НА 219 ПРОЦЕНТІВ І ЕКОНОМИВ ПРИ ЦЬОМУ 402 КІЛОГРАМИ ПАЛЬНОГО.

Фото М. САВЕННА.

ЯК УДОМА

У Радянському Союзі навчається чимало юнаків і дівчат із різних країн світу. Вони далеко від рідної землі, однак не відчують себе самотніми. Бо у нашій країні знайшли вірних друзів, з якими будь-яка справа по плечу. Таких товаришів мають і молоді кубинські посланці, які оволодівають у Кіровограді професією авіатора. Про те, як вони навчаються, відпочивають, розповідає секретар міського комітету Спілки молодих комуністів Куби, курсант вищого льотно училища цивільної авіації Ласаро Ерреро КРУС.

Наша батьківщина буде соціалістичне суспільство. Багато завдань стоїть перед народним господарством. Тому так необхідні країні знаючі спеціалісти. Мої співвітчизники, які раніше навчалися у Радянському Союзі, нині трудяться на заводах і фабриках, у школах, в науково-дослідних інститутах, виконують усі ті накреслення, які дадуть змогу нашому народові жити в достатку.

У СРСР приїжджають завжди найдостойніші. У вищому льотному училищі цивільної авіації це Еріке Мухамед Гарсія, Альберто Луїс Перес, Едуардо Трасос Дієз. Вони і в навчанні серед перших, і громадською роботою активно займаються. Це мої найперші помічники, разом ми вирішуємо всі проблеми. Звичайно, є у нас і свої складності: не відразу «підкоряється» російська мова, а ми самі прекрасні розуміємо, що без доброго вивчення цієї

мови не зможемо взяти всі ті знання, які дає нам училище. Тому так уважно завжди слухаємо наших викладачів.

Багато наших земляків навчається в інституті сільськогосподарського машинобудування. Ми підтримуємо з ними тісні стосунки, часто проводимо спортивні змагання з волейболу, футболу. До речі, команду баскетболістів училища очолює наш співвітчизник Хорхе Ноель Мадіас. З багатьма кубинцями, які оволодівають вибраними професіями у навчальних закладах Москви, Києва, Ленінграда, Кременчука, ми листуємося, під час канікул їздимо один до одного в гості.

Є у нас багато друзів і серед радянських студентів. Особисто у мене це Олег Сумін, курсант училища. Він допомагає мені розібратись у деяких питаннях, що виникають у процесі навчання, ми разом обговорюємо проблеми міжнародного життя. Ця дружба збагачує духовно нас обох. Адже всі ми — члени великого студентського братерства. Наш голос впливає в могутній голос протесту молоді планети проти ядерного безумства американської адміністрації. Всі кубинські студенти взяли участь у референдумі «Я голосую за мир!».

Ми гартуємо свою громадськість, адже як показали недавні події на Гренаді, маємо завжди бути готові захистити революційні завоювання і трудові досягнення своєї батьківщини.

У СРСР ми — як удома. Адже можемо і навчатись, і відпочивати, можемо їздити до друзів у гості, працювати разом з радянськими студентами в будівельних загонах, тобто — жити повнокровно і цікаво.

НА ТВОЮ КНИЖКОВУ ПОЛІЦЮ

Нові видання творів класиків марксизму-ленізму

Інститут марксизму-ленізму при ЦК КПРС та Політбюро підготували до видання Вибрані твори В. І. Леніна у 10-ти томах (11-ти книгах). До нього ввійдуть основні роботи з найважливіших проблем ленізму: створення партії нового типу, історії трьох російських революцій, перемоги Великої Жовтневої соціалістичної революції і захисту її завоювань, створення першої в світі держави робітників і селян, закономірностей і принципів будівництва соціалізму й комунізму. В опублікованих працях читач знайде глибоку ленінську характеристику епохи імперіалізму і пролетарських революцій, епохи переходу людства від капіталізму до соціалізму і комунізму. В десяти томнику широко будуть представлені роботи Леніна з питань боротьби за мир, стратегії і тактики міжнародного комуністичного і робітничого руху, історії Комінтерну, національно-визвольної боротьби пригноблених народів.

Видання вийде з друку протягом 1984—1988 рр. і протягом цього ж періоду буде видано Вибрані твори К. Маркса і Ф. Енгельса в 9-ти томах (10-ти книгах). Передплата на ці видання можна оформити у книжкових магазинах, що розповсюджують передплатні видання.

Р. КОЖУХАР,
завідуюча книжковим магазином № 1.
м. Кіровоград.



«ВИКЛИКАЄМО ВОГОНЬ НА СЕБЕ...»

ральний дух, надаючи необхідну медичну допомогу. Під кулями виносив товаришів під час боїв за Харків, Сталінград, Кременчук... На вулицях Сталінграда його вдарив наздогнала ворожа куля.

Партійний стаж у Сергія Микитовича Волошаненка почався з вересня 1939 року, коли ватажка майбутніх медиків Знам'янський міський комітет прийняв кандидатом у члени КПРС. Закінчивши навчання при залізничній лікарні, Сергій проходив кандидатський стаж у бойових підрозділах, які визволяли Західну Україну і Західну Білорусію, воював проти білофінів.

Велика Вітчизняна війна для заступника начальника політвідділу 135-ї стрілецької дивізії по комсомолу Сергія Волошаненка почалася з першими вибухами ворожих снарядів. На ділянці, де воїни дивізії утримували оборону протягом трьох діб, фашисти не змогли перейти кордон. Оборонні бої під Луцьком, Ровно, Шепетівкою... Під Києвом тяжко поранений Волошаненко 18 діб виводив з оточення бійців, підтримуючи їх мо-

лізничників, він обов'язково розповідає, як з боями проїшов Кіровоград, Новоукраїнку.

Він був безстрашним воїном. Про це красномовно свідчать його 19 урядових нагород. Чотири з них отримав на Сандомирському плацдармі, коли в польському місті Ченстохові врятував 100 мирних жителів, які були під руїнами.

24 січня 1945 року. То був його останній бій. Тут, за Одером, після важкого поранення і закінчився бойовий шлях воїна-комуніста, Сергія Микитовича і досі дивується, звідки тоді взяв сили, для того щоб пораненим, під вогнем атакуючого противника, винести з поля бою 27 поранених гвардійців і самому врятуватись.

Після перемоги наш земляк не зняв військової форми. Нині полковник у відставці С. М. Волошаненко проживає у Москві, двічі відзначений нагородами Радянського комітету ветеранів війни. Він — почесний громадянин м. Знам'янки.

О. РЯБОШАПКА,
красзнавець.

Часто буваючи в місті за-

м. Знам'янка.



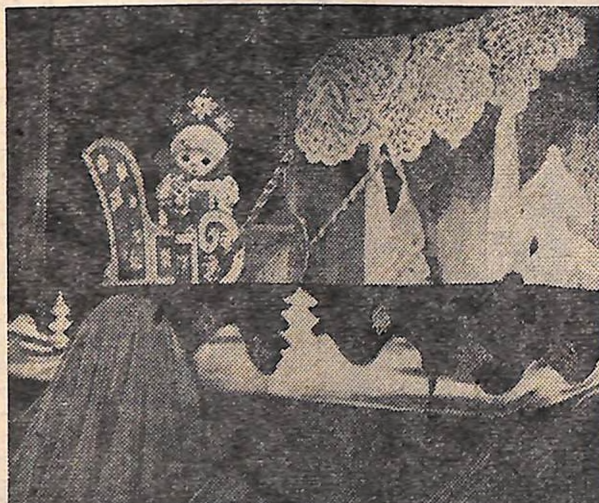
«ЩОБ СЛОВО ДІЛОМ ВІДГУКНУЛОСЬ»

Так називалась критична кореспонденція, вміщена у «Молодому комунарі» за 29 вересня, де йшла

мова про те, що не всі комсомольці відділу комбінтованих агрегатів із Кіровоградського проектно-конструкторського інституту ґрунтовно підготувалися до звітно-виборних зборів, через що ці збори не стали для них своєрідним звітом зробленого за рік.

Редакція одержала відповідь першого секретаря Ленінського райкому ЛКСМУ м. Кіровограда І. Павлова, який, зокрема, повідомляє, що газетна публікація обговорена на

нараді секретарів комітетів комсомолу підприємств і організацій району, на засіданні комітету комсомолу виробничого об'єднання «Червона зірка». Ленінський райком ЛКСМУ і комітети комсомолу посилили контроль за ходом звітно-виборних зборів. Практично на всіх зборах виробничого об'єднання «Червона зірка» були присутні члени заводського комітету комсомолу, особлива увага зверталася на підвищення активності спілчан на комсомольських зборах.



IV ВСЕСОЮЗНИЙ ТИЖДЕНЬ «ТЕАТР-ДІТЯМ І ЮНАЦТВУ»

ТИЖДЕНЬ ПЕРШОГО ТЕАТРУ

ЩЕ ОЙНО ми одержали листа з Курська від нашої землячки дитячої письменниці Людмили Коростіної. Є в ньому згадка про перші дитячі театральні вистави: «Пам'ятаю любительський театр у Долинській ставив сатиричну комедію «Куди вітер — туди я», — про поведінку обивателів...» І далі — про те, що вразило її в ранньому дитинстві — роки у вісім, коли вперше слухала в Кіровограді оперу «Фауст» у виконанні заїжджих артистів.

Мабуть, у кожній дитині залишається в пам'яті перша зустріч із прекрасним. Сьогодні всі ми так часто спілкуємося з мистецтвом, що говоримо про вихованню дітей, не торкаючись питань впливу на них музики, живопису, театру, немовби воно. Крім того, твори мистецтва в кожному конкретному випадку не просто вводять нас у світ художніх образів, роблять наше життя емоційно насиченим. Кожен із них пропонує конкретні ідеали, орієнтуючи на них. Усвідомлюючи, що твори мистецтва формують ідеоло-

гічні й моральні принципи, ми бачимо в них могутній засіб комуністичного виховання. Роль книги, особливо казки, першочергова у формуванні естетичного смаку дітей. А вже з допомогою слова — дитина знаходить дорогу в широкій світ мистецтва — до першої картини і виставки, до першої вистави... Як допомагаємо в цьому ми, бібліотекарі?

З 24 по 30 листопада проходить IV Всесоюзний тиждень «Театр — дітям і юнацтву». Культосвітні заклади області, зокрема, бібліотеки, не стоять осторонь цієї справи. У дитячих бібліотеках складено план заходів, колектив кожної подбає про те, щоб тиждень пройшов цікаво. Для цього підготовлено книжкові вистави «Театр — дітям», бе-

сідні та огляди книг про видатних акторів, в тому числі й про кореїфієв українського театру, наших земляків, зустрічі з авторами обласних музично-драматичного та лялькового театрів, виступи членів гуртків «Книга і лялька», які створені сьогодні майже в усіх дитячих бібліотеках області.

У районних бібліотеках м. Кіровограда, Добровеличківки, Вільшанки, Новоукраїнки та інших діти подивляться вистави «Незвичайні пригоди Миколки», «Що таке музика?», візьмуть участь у вікторині «Чи знаєш ви театр?», в бесідах про театр Сергія Образцова. Юні гуртківці бібліотеки імені П. Морозова покажуть виставу «Маща і ведмідь» для вихованців дитсадку № 12. У Вільшанській дитячій

бібліотеці театральний тиждень відкрився урочистим посвяченням першокласників у читачі. Маленькі артисти в костюмах казкових героїв Буратіно, лікаря Айболита, Червоної Шапочки і Бунварина — запрошували нових читачів до бібліотеки.

Два роки тому вперше відкрилася завіска гуртка «Книга і лялька» в обласній бібліотеці для дітей імені А. П. Гайдара, і на сцену вийшли герої книг, яких «оживили» юні читачі. За цей час нашими «артистами» поставлено вже чимало спектаклів, героями яких стали персонажі творів Д. Бєдного, А. Барто, С. Маршак, С. Михалкова, М. Носова. Ляльки допомагають навчити дітей культури читання під час бібліографічних уроків, вчать

любити, берегти і «лікувати» книги, розповідають про нові твори письменників братніх республік і наших земляків. Гуртківці беруть участь у вікторинах, літературних подорожах, конкурсах. Допомагають гуртківцям актори обласного театру ляльок та Палацу піонерів. Особливо нашого самодіяльного лялькового театру став 6 «А» клас СШ № 11.

От і ці дні ляльководи обласної бібліотеки виступляють на сцені професійного лялькового театру. Вони покажуть уривки з байок І. А. Крилова та виставу «Улюблені герої на сцені лялькових театрів».

ділі оформлено виставки «Чарівність музики і казки» та «Композитори-назарі». В день відкриття тижня симфонічна казка С. Прокоф'єва «Петя і вовн» стала предметом для бесіди з дітьми головного бібліотекаря Наталії Боршевської, яка веде з дітьми подорож «Розкажи мені, музино, казку». А закінчиться ця гра-подорож у дні закриття тижня. Діти розкажуть про все, що дізналися з книг. І платівок, подивляться виставу «Загадай не можна залишити без відповіді», а жорі визнають переможців.

Закінчиться театральний тиждень, а зустрічам із прекрасним тривати. Адже перший дитячий театр — це чарівний світ, де торжествує добро, а герої навчають діти чесності, сміливості, доброти, справедливості, любові до Батьківщини. Жити в такому світі — радість.

Г. РЯБЧУН,
методист обласної дитячої бібліотеки ім. А. П. Гайдара.
м. Кіровоград.



Як ви ставитесь до старості?

Молодий соціолог з Нью-Йорка Пат Вільямс протягом тижня жила під виглядом старої жінки. Згорблена, спіраючись на ципок, у поганому одязі, вона ходила вулицями, іздила в транспорті, робила покупки. Метою її експерименту було вивчення того, як американці ставляться до старих людей, яку реакцію викликає сам вигляд безпомічної старості. За цей час на неї двічі вчинили напад, два рази у неї виривали сумочку, один раз побили. Словом, співчували їй лише водії таксі, котрі підвозили її безкоштовно.

«Мене звать Спутник»

В останні роки в Індії все ширше входять у обихід імена іноземного походження. Ось деякі з них: Сузукі, Пікні (по-англійськи «рожевий»), Бюль-Бюль (соловей), Саша (для дівчаток), Джені, Аполло, Рейнбоу (по-англійськи «радуга»). Досягнення сучасної науки дали індійцям такі імена як Спутник і Квазар. Після дев'яти азійських ігор стало популярним ім'я Аппу — так звали слоненя — галісман «Азіади-82».

Шукач води

Славу неабиякого шукача води здобув собі серед земляків тваринник із сомон Булен Центральної аймаки Монголії Р. Доржпалам. З 1966 року він відкрив джерела води і власноручно викопав більше десяти криниць у засушливому степу. У цьому йому допомогли спостережливості, знання природи, працелюбство. Досвід підказує йому, що там, де росте ірис, ковила, мох, вода близько біля поверхні. У Доржпалама є немало прийомів, які допомагають йому знайти воду. Для прикладу, на ніч він закопує емальований посуд або фарфорову палку, якщо вранці в них виявиться вода або стінки стають вологими, це явний признак того, що неглибоко знаходиться водоносний шар. Про наявність води під землею Доржпалам робить висновок з того, який чується звук при ударі по ній, які узори виникають на ґрунті, коли глибокої осіні вона вкривається паморозом, як весною степ покривається рослинністю.

Часи і мода

Не всі знають, що люди з найдавніших часів турбувалися про свою зовнішність. Причому, чоловікам це було властиво не менше, ніж жінкам. Грецький історик Плутарх розповідає, що персидський вождь Сувернас вступив у битву з римлянами лише після того, коли йому зробили майстерну зачіску.

У давні часи зовнішній вигляд людини свідчив часом про її положення в суспільстві. Вільні германці тоді носили довге волосся, невилітні — коротке, а священники брили голови наголо. Жінки носили різнокольорові парики і підводили собі очі чорним або зеленим.

У стародавньому Єгипті «криком моди» вважалося красити долоні і ступні в червоний колір. Завна широко застосовувалися ароматичні речовини. Однак умивання і прийняття ван було непопулярним.

(АФН).

МИ ПЕРЕБУВАЄМО у стані війни», — так відверто і заявив директор інформаційного агентства США (ЮСІА) в адміністрації Рейгана досить відомий Ч. Уїк. Багатий каліфорнійський підприємець, що здобув прізвисько «суперкомівоєжер», просто-таки пригрозив членів Національної ради місцевих організацій міжнародних справ, з якими мав довірчу розмову в ході брифінгу. І неважко було здогадатися — ішлося про відносини з Радянським Союзом.

Отже, вже не десь у кулуарах Білого дому, Пентагону або ЦРУ, а публічно офіційною особою Вашингтона вже вкотре заявлено: США ведуть війну з СРСР в обох півкулях планети. Правда, поки лише за обидві півкулі головного мозку.

Як і в будь-якій іншій війні, у війні ідей корсари імперіалізму вдираються на хвилі ефіру з широким набором ідеологічних відмічок і абораджних гаків.

Тактика абораджу все та сама — старих флібустьєрських часів. Наздогнати, зблизитися (бажано маневром якнайхитрішим) і проникнути туди, де не чекають. Подібно до щогл піратських шхун, найкращі радіощогли «бі-бі-сі» і «Німецької хвилі», «Голосу Америки», «Вільної Європи» та інших підривних голосів. Слово, що летить з них в ефір, — і є той самий абораджний гак.

Але нові часи — нова останка. Буржуазні пропагандисти дедалі частіше переорганізуються — старі методи відвертої брехні і дезинформації не спрацьовують. Значно відрізняються політичний кругозір радянських людей, їх інформованість про важливі події у світі, міцнішає їх ідейна переконаність, зростає оперативність засобів масової інформації в нашій країні.

Тому стратеги ідеологічних диверсій шукають нових засобів і методів підривної пропаганди, нових чорних ходів і лазовок для протягування у наше суспільство своїх заплотаних міфів. Саме до цієї сфери вони відносять людські емоції. Західна радіопропаганда намагається добитися, щоб емоції у радянського слухача випереджали думку, щоб негативні почуття, нагромаджені у підсвідомості, стали недовірою, сумнівом, незадоволенням.

Велику роль у цьому, на думку буржуазних пропагандистів, відіграє сама побудова мовлення: постійне звернення до аудиторії, спроба створити у неї ілюзію присутності. Диктор будь-якого «голосу» не говорить: «Ми хочемо проінформувати вас» або «Ми працюємо на таких-то часах», а «Ви (саме Ви) — С. К.) можете слухати нас...», «Слухайте нас», «Чи знаєте Ви, що...» тощо.

Радіопірати намагаються озброїти останніми дослідженнями психології, лінгвістики, психоаналізу, педагогіки. Ось лише один приклад. Диктор одного з радіоголосів говорить: «Ви слухаєте чергове зведення

новин: президент Рейган надіслав послання в конгрес. Установив в Лівані продовжує залишатися «край напруженою. Страйк працівників охорони здоров'я в Англії підтримує ряд галузевих профспілок. «Борець» за права людини в СРСР» (далі йде прізвисько — С. К.) дав інтерв'ю західним кореспондентам. Бої у Сальвадорі тривають». У цьому контексті на фоні справді неабияких подій різних країн прізвисько якогось політичного іуді також здається значимим. Тут використовується високий рівень емоційного сприйняття в такому контексті будь-якої проміжної інформації.

Або, скажімо, такий типовий приклад. Постанова в один текст однакових за формою, але зовсім різних

настрій радянських людей у той або інших періоди. На Заході було відомо, з яким ентузіазмом, гордістю, натхненням прийняла радянська громадськість повідомлення про проведення в СРСР у 1980 році чергових Олімпійських ігор. На За-

Адже коли граються отруєння, організм від отрути можна очистити часом досить швидко й ефективно, але довго ще відчуває людина у всьому присмак гіркоти, непевно почуває себе.

Це по-своєму широко використовує буржуазна про-

паганда. Ще один сприятливий прийом дезинформації — це коли в деяких західних радіопередачах буває сто процентів достовірних фактів, а істини немає. Це притаманне передачам «Німецької хвилі», «Бі-бі-сі» та інших радіоголосів, які, залишивши грубі прийоми дезинформації «Вільної Європи» і «Свободи», намагаються виглядати «респектабельно», тим більше, що подібний поділ «праці» сприяє цьому.

Методика виготовлення брехні з достовірних фактів не надто складна. Береється якийсь достовірний, але негативний факт з життя соціалістичних країн (скажімо, авіакатастрофа, аварія на виробництві тощо) і вставляється у тексти всіх інформаційних передач за день, у підсумкових передачах за кілька днів, за тиждень тощо. Цей факт стає предметом настійного коментування, розповіддю про нього супроводжуються повідомлення про всі інші події у світі. Саме собою виходить, що він набуває незвичайної значущості. До речі, навести тут цікаве зауваження французького дослідника Жака Еллюля: «Схильність бачити у пропаганді брехню (стосовно до буржуазної пропаганди тут сперечатися важко — С. К.) неминуче призводить до того, що індивід стає жертвою пропаганди. Коли вона позидомляє істинні факти, він переставє думати про те, що це «пропаганда».

Необхідно кілька слів сказати і ще про один фокус із фактами, який називається «подачею збалансованої інформації». Збалансована, тобто врівноважена, подача прийомного і неприйомного матеріалу з життя капіталістичних країн, включає добре продуману «самокритику», навісним піднесенням фактів про деякі тінкові сторони життя сучасного буржуазного суспільства чи, навпаки, позитивних фактів про нашу країну. Нині бур-

за суттю понять. Американський сенатор Макговерн у період кривавих заїрств полпівців запропонував послати американські війська в Кампучію. В зв'язку з цим «Голос Америки» запитав: «А чи не вийде те саме, що вийшло у нас у В'єтнамі і Кореї?» З одного боку, начебто США винесли уроки, начебто вважають за краще утримуватися від прямого втручання в чужі справи, а з іншого, виходить, і в Кореї, і у В'єтнамі американці керувалися тими самими, гуманними, принципами, на які посилається Макговерн. Тут іде відкрита спекуляція на природному співчутті слухача до жертв геноциду.

У радіопіратів є широкий набір прийомів для диверсій у сфері емоцій. Ось ще одна «лінгвістична відмічка» — використання слів різного стилістичного забарвлення, які позначають одні й ті самі реалії.

Яка, здавалося б, різниця, «вбито солдата» чи «збито людину»? Ніякої, якщо ми не знаємо, що ця людина — також солдат, то можемо уявити собі, що ця людина могла бути не тільки солдатом, а й старою людиною, жінкою, дитиною. Ось як користується такою «відмічкою» тель-авіське радіо: «Вчора в ході боїв у Лівані палестинці втратили 14 солдатів, представники правоохоронних сил — 6 чоловік убитих і 5 тяжкопоранених». І так завжди: якщо йдеться про палестинців, то вбивають тільки солдатів. Мета тут очевидна: підштовхнути симпатії слухача на бік фалангістів.

Р ЕЖИСЕРИ пропагандистської радіокухні Заходу вважають важливим вивчати і враховувати емоційний

Сполучені Штати, одне — геноцид. В'єтнамська земля була перетворена Пентагоном у полігон для випробування на практиці бузівських методів ведення війни. У В'єтнамі, де американська воєнщина застосовувала танкову «спалену землю», широко використовувалася хімічна зброя, жертвами якої стали 2 мільйони в'єтнамців.

На знімку: жертва американського нарателя (1968 рік); поблизу села Тан-Тхау у провінції Тейнінь, де рослинність піддавалась обробці американськими отруйними речовинами (1981 рік).

Фотохроніка ТАРС.



СУБОТНИЙ КУР'ЄР

Феноменальний птах

Мій добрий знайомий якийсь розповів, що він у 1942 році після поранення лежав у оренбурзькому госпіталі і там у газеті прочитав дуже цікаву бувальщину.

«В окупованому Парижі в магазин, де продавали співочих птахів, зайшов німецький офіцер. Єдиний папуга, побачивши цього відвідувача, настовбурчився і гнівно закричав:

— Смерть бошам! Смерть бошам!

Офіцер, задихаючись від люті, закричав до продавця:

— Оцього паскуду знищ! Я завтра зайду сюди і перевірю!

Переляканий власник магазину не знав, що й робити! Не виконати наказу — над самим нависла смертельна небезпека. І пташки шкода. Він побіг порадитись до кюре, священника. Той вислухав його і сказав:

— Зробимо обмін.

Принеси мені папугу, а я тобі віддам свого...

Наступного дня власник магазину говорив офіцерові:

— Я виконав ваш наказ і знищив птаха.

— Та він же он у клітці!

— Це не він, це інший.

— Брешеш! Це він!

— Він же мовчить...

Справді, пташка спокійно сиділа на перекладинці у клітці і мовчала. Тоді офіцер схопив лінійку, просунув її між ґрат і, пінячись від злості, почав дрежнити пташку, сам вимовляючи:

— Смерть бошам! Смерть бошам!

Папуга настовбурчився і голосно промовив:

— Хай послухає тебе сам господь бог!..

Ця розповідь пригадалася мені, коли я купив і прочитав цікаву книжку Маргарити Олевської «Гоша — пташка говорящая», що вийшла цього року у видавництві «Веселка».

Жителька Києва Маргарита Олевська, придбала австралійського папугу і назвала його Гошею. Дбайливо доглядала, берегла і навчила говорити. Гоша знає не одну сотню слів, речень. Його записували на плівку, трансливали по радіо, показували по телебаченню, розповідали про нього в газетах і журналах.

М. СТОЯН.
Новомиргородський район.

ЗАСТІЛЬНИЙ ЕТИКЕТ



ПОРАДИ

ложечку в стакані, аж поки він не спорожніє — не вживає хороших манер, як вважає дехто, а зайвий клопіт — вам докучатиме дзенькання металу об скло. Тож місце чайної ложечки після того, як розмішано цукор — на блюді. А місце полотняної серветки — на колінах, губи ж і руки витирають паперовою.

Вправне володіння столовим ложком — один із важливих моментів у застільному ритуалі. Той, хто хоче підкреслити його знання і різке все підняти, цільте у «десятку», а попадає в «молоко»: ніж зайвий при вживанні тютюну, ложка, котлет, риби, овочів. Ці страви їдять виделкою.

А як бути з хлібом? Найчастіше відкусують

від цілого окрайня. Це неправильно. Відламуєте хліб невеличкими шматочками. Позбавтеся звички підставляти хліб під ложку з борщем. Таким чином, ви, можливо, врятуєте скатертину від плям, але обидві підняті руки можуть завважити тим, хто сидить поруч. Не створюйте для них зручностей і ваші поставлені на стіл лікті; крім того, так дуже легко можна щось зацепити чи перекинути. Якщо це все-таки трапилось, то найввічливіша реакція присутніх — «нічого не помітили».

Ви знаходитеся за столом у чималенькій компанії, а побалакати маєте бажання лише з приятелем, що сидить далеко від вас. Уникніть перемовля-

ня з ним через голови інших. Так само небажано й переїптування з сусідом. Якщо хочете з ним посекретничати, зробіть це в коридорі, під час танців. За столом же розмовляйте на нейтральні, далекі від конфіденціальних тем. При цьому не показуйте іншим гостям спини — повертайте до співбесідника лише голову.

Застілля у розпалі, а тут треба терміново піти. Прагнучи бути ввічливим, ви починаєте голосно прощатися з усіма гостями. А не варто, оскільки присутні можуть не сприйняти як нятик на те, що вони вже засиділися. Тому постарайтеся зникнути непомітно, скажімо, під час «перекурів». Попрощайтесь лише з господарями.

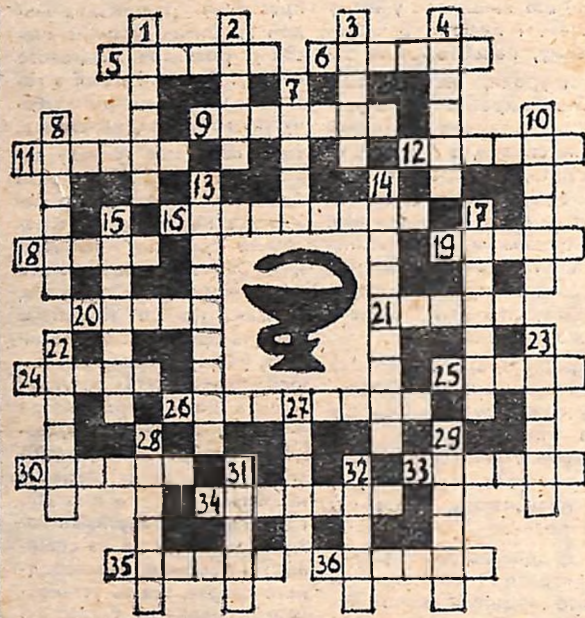
Завдання хазяїна — розважати запрошених. Інколи час для цього він викроє, намагаючись похалцем упоратися зі своєю стравою. Така поведінка теж може трактуватися гостями помилково: мовляв, не відставайте від мене та пошвидше їдьте. Тому хазяїн закінчує їсти останнім.

У ВІЛЬНУ ГОДИНУ



Так тут легко іти і мовчати. Але ліхтар золотавий туман.

Ескалатора східці іранчаті — розтапулись, непаде баян. Фото В. ГРИБА.



КРОСВОРД «МЕДИЧНИЙ»

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 5. Рослина родини миртових. 6. Стан повного гальмування рухового аналізатора кори мозку. 9. Втрата здатності писати слова. 11. Відомий фізіолог, який запропонував термін «вища нервова діяльність». 12. Оманливе, хибне сприйняття людиною дійсності. 16. Неповний параліч. 18. Американська назва випадків розумової відсталості. 19. Непрямий поділ клітин. 20. Розмір, величина кількості чого-небудь. 21. Частина складних слів, що означає «мертвий». 24. Частина складних слів, що означає «найдрібніший». 25. Рослина або тварина, поширена лише в певній місцевості. 26. Патологічне словотворення. 30. Організми, для життєдіяльності яких потрібний вільний молекулярний кисень. 33. Функціональне захворювання нервової системи. 34. Білкова речовина. 35. Мисленний метод дослідження. 36. Алкалоїд.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Рухоме зчленування кісток в організмі людини. 2. Зосередження свідомості людини на об'єкті пізнання. 3. Хімічний елемент. 4. Лікарська рослина. 7. Висушені кореневі бульби рослин родини зозулинцевих, які застосовуються у медицині. 8. Штучне пригнічення центральної нервової системи. 10. Стан людини, близький до сну. 13. Розділ патології. 14. Особливість характеру, проявом якої є схильність дотримуватись дрібниць на шкоду суті справи. 15. Вчений, який вивчав питання порушення координації рухів людини. 17. Захворювання людини, що проявляється в періодичних приступах головного болю. 22. Хвороба людини. 23. Основна складова частина мислення людини. 27. Знеболюючий засіб. 28. Короткочасна втрата свідомості. 29. Тяжке інфекційне захворювання людини. 31. Частина складних слів, що вказує на відношення до судинної системи. 32. Захворювання людини, що виникають внаслідок попадання в тканини організму личинок мухи.

Склав Ю. ІВАНОВ.

Редактор Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

До відома лікарів

Полівік — полімерний матеріал, призначений для виготовлення лікувальних ортопедо-травматичних й ортопедо-протезних виробів.

Полівік дає можливість виготовляти лікувальні вироби безпосередньо на хворому. Матеріал інертний до шкіри людини, робота з ним не вимагає особливих запобіжних заходів.

Вироби із полівіку формують безпосередньо по фігурі хворого, не завдаючи йому неприємних відчужень, не викликаючи опіків ні у хворого, ні у персоналу. Захолонюючи, полівік приймає необхідну для ортопедичних виробів твердість.

Полівік призначений для лікувального експресу-протезування, тобто для виготовлення корсетів, тугорів, ліжок, голово-тримачів, апаратів на нижні й верхні кінцівки й інші пристосування, які надають лікувальні дії на органи опору й руху людини. Матеріал — термoplastичний, тобто його властивості оборотно змінюються при багаторазовому нагріванні й охолодженні.

Полівік — стійкий до санітарно-гігієнічної обробки, пропускає промені рентгена, йому властива хороша пластичність, він легко розм'якає на повітрі або у воді при температурі 60—70°C.

Кінці матеріалу у виробі завдяки адгезійним властивостям самоскріплюються, і тому не підлягають скріпленню на хворому.

Термoplastичний матеріал полівік випускає Каунаський завод гумових виробів «Інкарас» (г. Каунас, ул. Карла Маркса, 127).

Заявки надсилати у Головне аптечне управління Міністерства охорони здоров'я СРСР.

Рекламне агентство
Московського
виробничого
комбінату торгової
реклами.
ЦНІТ Енергетик.

Зам. 123.

«Молодой коммунар»

орган Кировоградского
областного комитета

ЛКСМ Украины.



НАША АДРЕСА:

316050, МСП,

м. Кировоград,

вул. Пуначерського, 36.



ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45 00; відповідального секретаря — 2-46 87; відділу комсомольського життя — 2-46 57; листів і масової роботи — 2-45 36; пропаганди — 2-45 36; учнівської молоді — 2-46 87; військово-патріотичного виховання та спорту фотолaboratorii — 2-45 35; оголошень — 2-56 65; кореспондентів — 3-61 83; нічний редакції — 3-03 53.

Обсяг 0,5 друку арк. Зац. № 584. Тираж 51500.

Газета виходить у вівторок

четвер і суботу

Друкарня імені Г. М. Димитрова

видавництва

«Кіровоградська правда»

Кіровоградського обкому

Компартії України

м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.